

Φαναρίου Αγαθάγγελος: Το συλλογικό μας παρελθόν

/ [Γνώμες](#)

- **Μητροπολίτου Φαναρίου Αγαθαγγέλου, Γενικού Δευθυντού της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος**

Συναχθήκαμε όλες αυτές τις ημέρες στο **ιστορικό ιερό Προσκύνημα της αγίας Βαρβάρας του όμωνύμου Δήμου Αττικής**, πού χρονολογείται από τόν 10 μ.Χ. αιώνα, μέ τήν παράδοξο χαρά της Μεγάλης Σαρακοστής στήν καρδιά, αυτή τήν πονεμένη χαρά, γιά τήν όποία όμιλουν οί Άσκητές καί Πατέρες μας, γιά νά τιμήσουμε τόν άγιο Νικόλαο, εκείνον πού έμαθε στήν ζωή του νά εΐναι καί νά ένεργεί ως άνθρωπος του Θεού, του Θεού Πατέρα, του Θεού της άγάπης καί της καταλλαγής, του Θεού της ειρήνης και της συγγνώμης, του Θεού πού εΐναι φίλος καί υπερασπιστής του ανθρώπου. Συναχθήκαμε, γιά νά ύμνήσουμε τόν κανόνα της πίστewς, τήν εικόνα της πραότητας, τόν διδάσκαλο της έγκράτειας, τόν συμπαθή

καί φιλάγαθο, τόν συμπολίτη τῶν Ἀποστόλων, τόν ἰσοστάσιο τῶν Προφητῶν, τόν κληρονόμο Θεοῦ, τόν λειτουργό Κυρίου, τήν πηγή τῆς ἐλεημοσύνης, τόν ἀχείμαστο λιμένα, τό παραμύθιο τῶν θλιβομένων, τήν βρύση τῶν θαυμάτων, τόν γαληνότατο ὄρμος, τόν κυβερνήτη τῶν ναυτιλλομένων.

Ἡ ἀγιοτόκος αὐτή Πατρίδα, ἡ Ἑλλάδα μας, μέ τόσους Ἁγίους, Ἀποστόλους, Πατέρες, Ὁμολογητές, Ὅσιους, Ἀσκητές, Μάρτυρες καί Νεομάρτυρες, Ἀγωνιστές καί Ἥρωες, διακράτησε τήν πατρώα πίστη καί εὐσέβεια, τήν πατερική διδασκαλία καί παράδοση, διεφύλαξε τήν ἰδιοπροσωπία καί συνείδηση τοῦ Γένους μέ θυσίες, αἷμα, διδασχή καί λειτουργική ζωή. Ἱστορικά δέ καλεῖται καί πάλι αὐτή ἡ Πατρίδα νά διαχειρισθεῖ τήν εὐθύνη τῆς ἐπανάκτησης τοῦ συλλογικοῦ μας παρελθόντος πού ἔπρεπε νά εἶναι μεταξύ τῶν πρώτων μας σχεδιασμῶν.

Καί τό συλλογικό μας παρελθόν δέν εἶναι μεταφυσική ὑπόθεση, πού ἐπαφίεται στήν κρίση τῶν ἀναζητήσεων ἐκάστου ἢ τά κριτήρια τῆς ἰδεοληψίας του, ἀλλά εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Γένους μας, χειροπιαστή, βιωμένη, ζῶσα, καθημερινή μνήμη. Εἶναι ἱστορία πόνου, θυσίας, ἀγώνων, πιστότητας στήν συνείδηση, αἵματος, δακρύων, θανάτου ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος. Ὑπέρ γονέων, παίδων, πατρίδος, εἶναι ὁ θάνατος ἐορτή. Ἐπ' ἐλευθέρας πίπτουσ' ἀσπίδος δέν ἀποθνήσκει ἡ ἀρετή», θά γράψει ὁ Γεώργιος Βιζυηνός. Γι' αὐτό τιμήσαμε καί τούς πεσόντες ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος μέ δέος, συγκίνηση, εὐλάβεια, δοξολογία, εὐχαριστία, εὐγνωμοσύνη, ὄραμα καί ἐνθουσιασμό, πού μᾶς φωτίζουν νά διακρίνουμε τά χαρακτηριστικά τοῦ εὐσεβοῦς Γένους τῶν Ἑλλήνων, τήν σημασία καί συνέχεια τῆς ἱστορικῆς ἰδιοπροσωπείας τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, νά διαφυλάξουμε ἀξίες καί ἀρετές. Νά, γιατί στήν λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας σέ κάθε ἱερά Ἀκολουθία δεόμεθα ὑπέρ ἐνισχύσεως καί εὐοδώσεως τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ καί στήν θεία Λειτουργία μνημονεύουμε ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισμένων καί εὐκλεῶς πεσόντων.

Στίς λειτουργικές συνάξεις εἶχαμε τήν ἐξαιρετική τιμή νά εὐρίσκονται κοντά μας τά ἔνδοξα ἡγετικά στελέχη τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, πού διακρίνονται ἀπό τό πύρωμα τῆς καρδιάς, ἀνώτερες πατριωτικές καί ἠθικές ἀξίες, ἀπό εὐγενῆ ἡρωϊσμό καί αὐταπάρνηση. Ἐναν ἡρωϊσμό συνειδητό πού εἶναι καμωμένος ἀπό λόγο, συνείδηση καί θέληση, ἔτοιμο νά ἐκδηλωθεῖ ὄχι μόνο στόν πόλεμο καί τήν μάχη, ἀλλά καί σέ καιρό εἰρήνης. Ἐναν ἡρωϊσμό συνειδητό πού δείχνει ὅτι γιά νά γίνουν ἥρωες ἀρκεῖ νά συμπεριφέρονται ὡς ἀπλά ἀξιοπρεπεῖς ἄνθρωποι. Τιμή, λοιπόν, σέ ὅλους ἐκείνους ὅπου στή ζωή τους ὄρισαν νά φυλάσσουν Θερμοπῦλες, ποτέ ἀπό τό χρέος μή κινοῦντες.

Σέ μία ἐποχή κατά τήν ὁποία ἀρκετοί ἀμφιβάλλουν ἂν ὁ **Νέος Ἑλληνισμός** κατόρθωσε νά σχηματίσει δικό του πρόσωπο· ἄλλοι νά χαρακτηρίζουν τήν σχετική

συζήτηση σάν προσπάθεια καλύψεως τῶν μυθολογικῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας· ἄλλοι νά διερωτῶνται ἂν μπορεῖ νά νοηθεῖ διάσταση προσωπική μέσα στόν μαζισμό πού ἐκτρέφει ὁ λαϊκισμός· ἄλλοι νά ἀμφισβητοῦν τήν δυνατότητα συστάσεως προσώπου μέ κάποια σταθερά χαρακτηριστικά μέσα στήν δίνη τῶν συνεχῶν ἀλλαγῶν στίς ὁποῖες ὑπόκεινται τόσο τό κοινωνικό σύνολο ὅσο καί τά ἐπί μέρους ἄτομα, καί ἄλλοι νά ἐργαλιοποιοῦν ἐπιτεύγματα καί τραγικές ἥττες, **τό εὐσεβές Γένος τῶν Ἑλλήνων δοξάζει τόν ἅγιο Θεό πού ἀξιώνει τήν Ἐκκλησία του μαζί μέ τόν Ἑλληνικό Στρατό νά διασώζουν τήν ἱστορική μνήμη καί νά καλλιεργοῦν τήν ἐπανάκτηση τοῦ συλλογικοῦ παρελθόντος τῆς Πατρίδας, τοῦ Γένους, τῆς Ρωμαιοσύνης.**